

Práce Hany Sládkové byla vedena zájmem o experimentování s vizuálními výrazovými prostředky jako projevu nastolování nových sémantických obsahů v oblasti lidského poznání a komunikace. Jako výtvarný směr zvolila abstraktní umění, kde je toto nastolování prostředků prováděno v „čisté“ podobě, bez podřízenosti zavedeným symbolickým nebo sociálním obsahům. To je také důvod, proč místem zpracování tohoto tématu je Fakulta humanitních studií a nikoli nějaká estetická nebo uměleckohistorická katedra. „Smyslem práce je tedy nejen vymezení formální složky výtvarného díla a jejich roli v abstraktním umění, ale také ukázat, nakolik jsou tendence pojetí jednotlivých výrazových prostředků důsledkem prostředí, tradice a osobnosti umělce a nakolik si vzájemně odpovídají na úrovni vzájemné inspirace nebo historicko-kulturního vývoje. Nejde tedy vůbec o psychologii umění a výklady motivů nebo záměrů uměleckých osobností, ale o studii výtvarné části abstraktních děl, kterou má doplnit srovnání přístupu těch, kteří se o výrazové prostředky cíleně zajímali a zkoumali je...“ uvádí autorka.

Autorka na získávání vytýčených poznatků uplatnila dvojí metodu. Práce je věnována jednak popisu vývoje abstraktního umění v rozlišení jeho typických rysů, v druhé části pak analýze těchto směrů prostřednictvím kategorizace jednotlivých výrazových prostředků.

Při sledování hlavních rysů vývoje abstraktního umění postihuje s přehledem jeho logiku, která často vycházela z rozvíjení polaritních tendencí předchozích nebo souběžných stylů, která se však z většího odstupu jistým způsobem na ně zároveň v jiných obrazových kategoriích napojila. (přestože z tohoto odstupu mají např. kubismus a lyrická abstrakce Delaunayova k sobě blíže než kubismus a předcházející výtvarné směry, Delaunay nepovažoval kubismus za takový předěl, jakým se jevil ostatním, protože ten podle něj ještě příliš lpěl na věcnosti a hmotné povaze věcí. Za přelom považoval až svůj postup, založený na sledování čistě barevných vztahů bez jejich primárního objektového založení – jak autorka uvádí na s. 13 – 14). V této části autorka prokazuje detailní znalost tématu a velmi přesně na základě kombinací více pramenů vytváří názorný přehled o výrazových a na těchto principech založených obsahových souvislostech abstraktního umění od začátku 20. století do šedesátých let.

Druhá část práce je věnována důkladnější analýze vyjadřovacích prostředků abstraktního umění prostřednictvím nejtypičtějších výtvarných kategorií. Sledovány jsou barevnost, polarita kompozice a struktury, míra uplatnění objemu a plošnosti, vztah tvaru a plošnosti, vyjádření světla a projevy prostorového cítění po odmítnutí perspektivy. Také v této části práce prokazuje důkladnou znalost materiálu a schopnost promýšlet uplatnění jednotlivých kategorií v abstraktním umění.

Velmi důležité je, že tímto přístupem autorka odmítá sledovat tyto projevy prizmatem psychologizujícího náhledu, s nímž byl nastolen a v nichž se stále často ještě nahlíží (Kandinskij v odporu k přežívajícímu svazujícímu karteziánskému objektově perspektivnímu kánonu s dualistickou negací prohlásil, že v tomto umění nejde o vyjádření vnější skutečnosti, ale o vyjádření duše, nitra umělce), ale že se snaží celý proces sledovat z hlediska uplatnění konkrétních výrazových prostředků. Tím se jí samostatně podařilo vymezit bez některých dobových iluzí (o nichž vyhledala svědectví v dobovém odborném tisku) cesty a míru uplatnění a přejímání podnětů světového umění na české scéně. To je také jádro její práce, za kterou zaslouží ocenění.

V celkovém pohledu na práci autorka prokazuje porozumění obsahu abstraktního umění, podepřené patřičnou znalostí relevantní literatury. Předloženou analýzou vývoje abstraktního umění v takto široce založené škále prakticky všech podstatných kategorií, v nichž je abstraktní umění zkoumáno, si autorka vytvořila spolehlivé předpoklady k možnosti věnovat se později s takto zajištěným vybavením studiu systémových vztahů těchto kategorií, v čemž vidím dostatečný smysl její bakalářské práce.

Po shrnutí kladů a připomínek považuji práci **za výbornou v rozmezí 42 – 40 bodů.**

Jaroslav Vančát
20. 2. 2006